LAINAUSKORVAUS NOSTETTAVA VIIPYMÄTTÄ POHJOISMAISELLE TASOLLE

- Lainauskorvaus on luovan työn tekijöille tärkeä **tekijänoikeuskorvaus**, jota maksetaan korvauksena heidän teostensa lainaamisesta yleisistä kirjastoista. Korvauksia on maksettu vuodesta 2007 kirjailijoille, kääntäjille, kuvittajille sekä muusikoille.
- Kun teosten maksuton kirjastolainaaminen sallitaan, tulee tekijöille suorittaa siitä asianmukainen korvaus. Suomessa korvaukset ovat **vain murto-osa muiden Pohjoismaiden tasosta**, ja eduskunta on toistuvasti vaatinut lainauskorvausten nostamista lain edellyttämälle tasolle.
- Edellisellä vaalikaudella **kolme eri valiokuntaa (VaV, SiV & TuV)** otti kantaa korvausten korottamisen puolesta **yhteensä yhdeksän kertaa**. Vaalikaudella 2011-2015 lainauskorvauksista jätettiin kuusi kirjallista kysymystä, joilla oli allekirjoittajia kaikista eduskuntapuolueista.
- Keväällä 2015 eduskunnassa edustettuina olleet puolueet antoivat yhteisen **julkilausuman**, jossa vaadittiin lainauskorvausten korottamista pohjoismaiselle tasolle sekä opetus- ja tutkimuskirjastojen ottamista mukaan korvauksen piiriin. Parlamentaarisen julkilausuman toteutumiseksi lainauskorvauksiin varattua määrärahaa tulisi nostaa vuosittain noin 2 miljoonalla eurolla vuoteen 2017 saakka.
- Valtiovarainministeriön esityksessä vuoden 2016 talousarvioksi lainauskorvauksiin on osoitettu ainoastaan 150 tuhannen euron korotus. Puolueiden yhteinen tahtotila uhkaa siis jäädä toteutumatta.
- **Puolueiden lupaus luovan työn tekijöille tulee toteuttaa.** Lainauskorvausten korottamista tukevat erittäin vahvat oikeudelliset perusteet sekä puoluerajat ylittävä poliittinen tahto.
- Opetus- ja tutkimuskirjastoista tehdään vuosittain lähes 20 miljoonaa lainaa, joista tekijä ei saa tällä hetkellä korvausta. Tilanne asettaa kirjallisuuden tekijät eriarvoiseen asemaan sekä loukkaa tekijöiden perustuslain takaamaa omaisuuden suojaa.

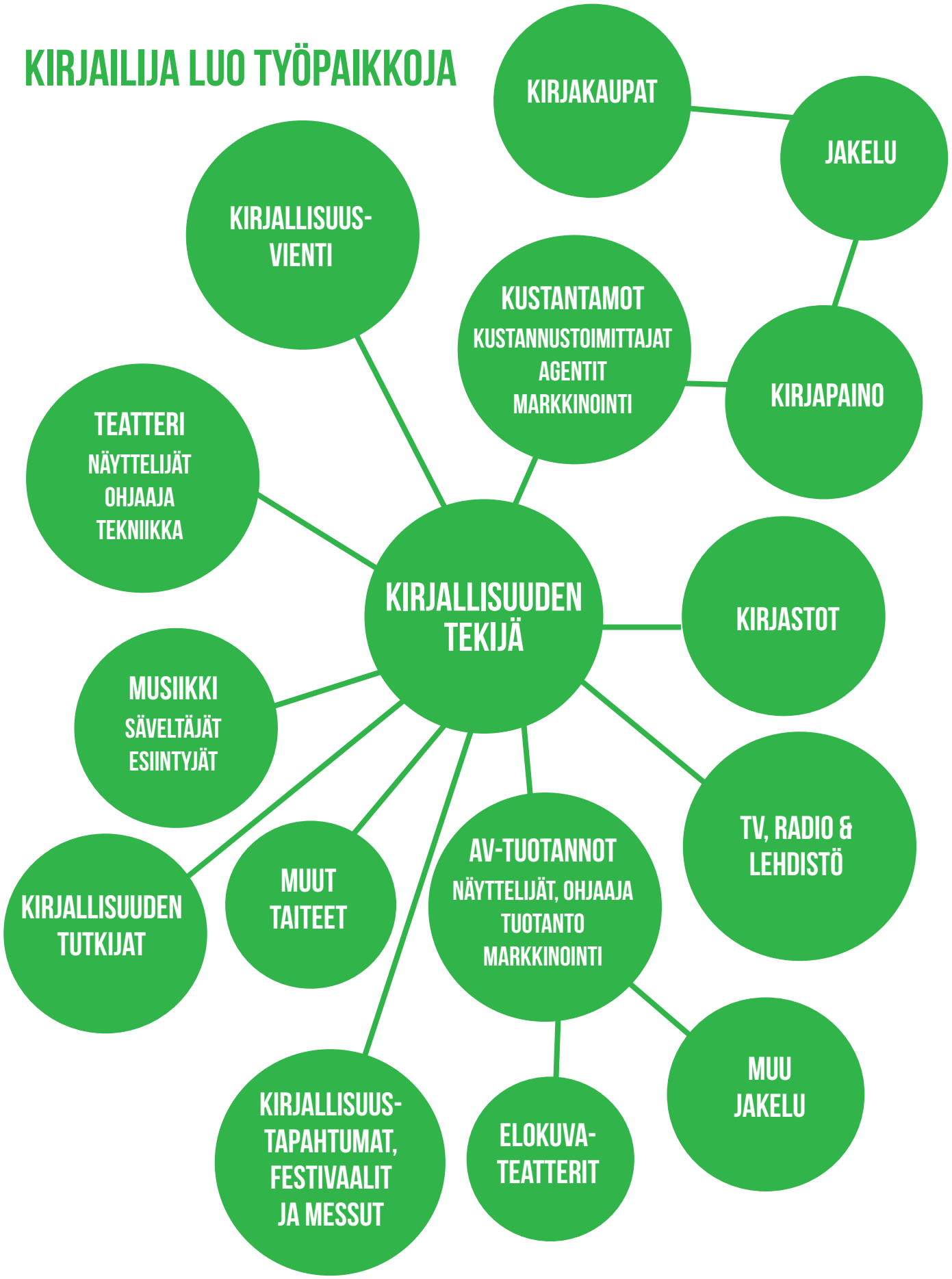
LAINAUSKORVAUS ON TEKIJÄNOIKEUSKORVAUS

- Suomessa on maailman huippuluokkaa oleva kirjastolaitos, ja yleisten kirjastojen lainamäärät ovat väkilukuun suhteutettuna maailman huippua. Pienellä kielialueella kirjastojen toiminnalla on merkittävä vaikutus teosten myyntimääriin ja siten myös tekijöiden taloudelliseen asemaan.
- Suomalaisen kirjallisuuden markkinat ovat pienet. Vuonna 2013 suomalaiset ostivat kirjoja noin 22 miljoonaa kappaletta. Samana vuonna lainasimme kirjastoista noin 95 miljoonaa kertaa. Mahdollisuus lainata kirjoja ilmaiseksi vaikuttaa vähentävästi teosten myyntimääriin ja kirjastolainauksen vuoksi kirjailijat menettävät myynnin perusteella maksettavia tekijänoikeuskorvauksia,
- Tekijöiden tulee saada kohtuullinen korvaus teostensa käyttämisestä, jota kirjastolainaaminen myös on. Lainauskorvaukset auttavat kotimaisen kirjallisuuden menestymistä, mikä on tärkeää tavoitteessamme saada luova ala kokonaisuudessaan tuntuvaan kasvuun tulevina vuosina.

LAINAUSKORVAUKSET POHJOISMAISSA VUONNA 2015

	LAINOJA VUODESSA	MÄÄRÄRAHA VUODESSA €	MAKSETTU VUODESTA
TANSKA	75 MILJ.	22,0 MILJ.	1946
RUOTSI	90 MILJ.	15,1 MILJ.	1954
NORJA	40 MILJ.	12,5 MILJ.	1947
SUOMI	95 MILJ.	8,2 MILJ.	2007

KIRJAILIJA LUO TYÖPAIKKOJA

Kaikki luova työ, erityisesti kirjallinen työ, perustuu tekijänoikeuteen. Toimiva tekijänoikeus on kulttuurin, talouskasvun ja innovaatioiden edellytys. Tekijänoikeudellisen toimintaympäristön tulee turvata tekijöiden oikeudet ja kannustaa luovaan työhön.